

Yaşasın İşçilerin Uluslararası Mücadele Birliği

İŞÇİ DAYANIŞMASI

Uluslararası İşçi Dayanışması Derneği Bülteni

• Kasım 2023 • No: 187

Gerçek Barış ve Özgürlük İçin Kapitalizme Karşı Mücadelemizi Büyütelim!

[@u_i_d_e_r](#)

[/uidderorg](#)

[/uid_der](#)

[f/uidder.org](#)

[www.uidder.org](#)

Gerçek Barış ve Özgürlük İçin Kapitalizme Karşı Mücadelemizi Büyütelim!

1990 yılında bir uzay aracı tam 6 milyar kilometre öteden dünyamızın fotoğrafını çekti. Dünyamız o fotoğrafta küçük, soluk, mavi bir nokta olarak görülüyordu. Amerikalı gökbilimci Carl Sagan, bu fotoğrafın ardından *Soluk Mavi Nokta* adında bir kitap yazdı. Bu soluk, mavi noktanın insanlık olarak bildiğimiz tek evimiz, tek yuvamız olduğunu vurguluyordu Sagan. Dünyamıza, insanlık olarak bildiğimiz tek evimize, tek yuvamıza, yine dışardan ama daha yakından bakalım. Ne görüyoruz? Mas-mavi okyanusları, uçsuz bucaksız ormanları, kıtaları dolayan nehirleri, heybetli dağlarıyla her yanından yaşam ve bereket fişkıran bu rengârenk gezegenin gözümüzün önündeki hali içler acısı değil mi?

“İnsanlık olarak ortak yuvamız”, ne yazık ki mil-yarlarca insan için mutlu, huzurlu bir yuva değil. Da-

hası yüz milyonlar için adeta bir cehennem! Mesela İsrail 7 Ekimden bu yana tüm dünyanın gözleri önünde Gazze halkının üzerine bombalar yağdırıyor. İnsan aklının ve vicdanının kaldıramayacağı bir vahşet uyguluyor. ABD ve Avrupa Birliği gibi emperyalist-kapitalist güçler bu vahşete apaçık destek veriyorlar, İsrail'in yanında yer alıyorlar. Öte yandan Çin ve Rusya, ABD'nin karşısına dikilip Ortadoğu'da kendi borularını öttürmek istiyorlar. Filistin halkının yanında görünüp savaşı kışkırtıyorlar. İran, Türkiye, Mısır gibi bölge güçleri de tamamen kendi çıkarlarını korumaya odaklanarak hamleler yapıyorlar. Filler tepişirken çimenlerin ezilmesi misali, Filistinli emekçiler can vermeye devam ediyor. Büyük resme baktığımızda, meselenin sadece İsrail-Filistin meselesi olmadığı apaçık değil mi?

Bugün bir tarafta ABD ve İngiltere'nin, diğer taraftaysa Çin ve Rusya'nın başını çektiği güç odakları arasın-

da kanlı bir kapışma yaşanıyor. Suriye'den Yemen'e, Libya'dan Afganistan'a Ortadoğu bir kan gölüne dönmüş durumda. Afrika ülkelerinde ardı ardına gerçekleşen darbelerle iktidarlar değişiyor. Ticaret savaşları, uluslararası yaptırımlar, diplomatik kavgalar ardı ardına geliyor. Kâh Myanmar'da kâh Tayvan'da kâh Senegal'de gerilim tırmanıyor. Avrupa'nın yanı başında devasa büyüklükteki Ukrayna savaşın alevleriyle kavruluyor. ABD'den Türkiye'ye, Almanya'dan Japonya'ya, Kanada'dan Çin'e nice ülke silahlanma yarışını ara vermeden sürdürüyor. O silahlar bir o ülkede bir bu ülkede can almaya devam ediyor... Tüm bunlar emperyalist güçlerin kendine özgü yol ve yöntemlerle yürüttüğü küresel bir savaşın görünümleri değilse nedir?

Egemenlerin kendi çıkarları için sürdürdüğü emperyalist savaşlar gerici, yıkıcı, insanlık dışı savaşlardır. Bu savaşlarda bölge halkları din, dil, ırk temelinde bölünüyor, parçalanıyor, birbirine düşman ediliyor, güçsüz düşürülüyor, yüz binlerce işçi ve emekçi katlediliyor. Milyonlarca insan yerinden yurdundan ediliyor. Kentler yerle bir ediliyor. Dünya emekçileri derin acılar yaşıyor. Hatırlayalım; Birinci ve İkinci Dünya Savaşlarında emperyalist güçlerin amacı dünyayı yeniden ve paylarını büyüterek paylaşmaktı. Bu savaşlar dünyaya hangi emperyalist yağmacı gücün hâkim olacağı, bu hâkimiyetten kimin, nasıl nemalanacağı savaşıydı. İşçi sınıfının sömürsünden en büyük payı kimin alacağı savaşıydı. Yeryüzü kaynaklarını kimin yağmalayacağı savaşıydı. İkinci Dünya Savaşının sonunda ABD kapitalist sistemin en tepedeki hâkim gücü haline geldi. Ama savaşın dünya işçi ve emekçileri için faturası çok ağır oldu. 70 milyon insan savaş, açlık, salgın hastalık, toplu katliam gibi nedenlerle öldü! Bugün de yaşanan budur.

“Yuvamızda” kendimiz için huzur ve mutluluk, çocuklarımız ve insanlık için bir gelecek istiyorsak öncelikle **yaşananlara, kendi çıkarları uğruna dünyayı ateşe veren tarafların bakış açısıyla değil işçi sınıfımızın bakış açısıyla bakmalıyız.** Kendi dar çıkarları uğruna bu yıkıcı savaşları yürüten egemenler her ülkede kendi halklarına aynı yalanları söylüyorlar. Mesela ABD'li egemenler, İsrail'e destek için bölgeye donanma gemileri, silah ve para gönderiyorlar. ABD halkınaysa diktatörleri durdurmanın, teröre karşı savaşmanın demokrasiyi korumak için tarihsel bir görev olduğu nutukları atıyorlar. Onlara göre Gazze'de hastaneleri bile bombalayan, kadın çocuk sivilleri katleden İsrail, “teröre karşı kendini savunma hakkına sahip” ve bunun gereğini yapıyor! Elbette diğer ülkelerin egemenleri de ikiyüzlülükte ABD egemenlerin-

den geri kalmıyor. İsrail'e destek verdikleri için kendilerini protesto eden halklarına baskı ve şiddet uyguluyor, Filistin halkıyla dayanışmayı teröre destek olarak yaftalıyor, suç olarak gösteriyorlar. Peki, Türkiye'de Filistin'in yanında görünen egemenler, ister Türk, ister Kürt, ister Arap, ister Ermeni olsun halkların kardeşliğini savunanlara karşı nasıl tutum alıyor? Onlara baskı uygulamaktan, siyasi temsilcilerini hapisle cezalandırmaktan geri duruyor mu?

Filistin'de yaşanan vahşet şu gerçeği bir kere daha ortaya koymuştur: Halkların kardeşlik içinde yaşayabilmesi, dünyamıza gerçek barış ve özgürlüğün gelebilmesi ancak dünya işçilerinin birlikte mücadelesiyle mümkün olabilir. Bunun için her birimize sorumluluk düşüyor. Bu sözler pek çok işçi kardeşimize şaşırtıcı gelebilir, "biz işçiler olarak ne yapabiliriz ki?" sorusuyla karşılık bulabilir. Zaten asıl konu da budur. Şöyle düşünelim: Türkiye'de hayat pahalılığı altında ezildiğimiz için daha yüksek ücret almak istiyoruz. Bu talebimiz için harekete geçtiğimizde ilk yapacağımız şey işyerimizdeki arkadaşlarımızı birlik olmaya çağırmaktır. Diyelim ki fabrikada birliğimizi sağladık, bu defa karşımıza patron örgütleri çıkacaktır. Bu durumda bu örgütlere bağlı işyerlerinde çalışan işçilerin ve yetkili sendikaların birlik içinde hareket etmesi önemli olacaktır. Örneğimize daha somut olarak devam edelim. Bugün MESS ve metal işkolunda örgütlü sendikalar arasında grup toplu iş sözleşmesi yürüyor, işçiler iyi bir toplu sözleşme imzalanmasını bekliyor. Fakat siyasi iktidar ücretlere yapılan zamların enflasyonu arttırdığını iddia ederek ücret zamlarına sınırlama getireceğini açıkladı. Bu durumda ücretine zam isteyen, ekmeğine sahip çıkmak isteyen bir işçinin karşı-

na sadece kendi patronunun değil iktidarıyla patronuyla bir bütün olarak sermaye sınıfının çıktığı açık değil midir? Nitekim iktidar kaynak yok diyerek emeklilik hakkını gasp etmek istiyor. Toplu sözleşme süreçlerinde grevleri yasaklıyor. İşçilerden kesilen vergiler günden güne arttırılırken Ekonomi Bakanı Mehmet Şimşek önümüzdeki 3 yılda şirketlerin 8 trilyon liralık vergi borcunu sileceğini açıklıyor... Demek ki sermaye sınıfının saldırılarına tek tek işçiler olarak karşı duramayız. Bunun için kendi işyerimizden, sendikamızdan, mahallemizden başlayarak örgütlenmeye girişmeli ve "işçi sınıfı" olmak için çalışmalıyız.

Hakları için tek yumruk olup birleşmiş, işçi sınıfı haline gelmiş işçiler, farklı ülkelerden işçi kardeşleriyle el ele verebilir, İsrail'le ticari ve askeri anlaşmaların derhal sonlandırılmasını isteyerek, üretmeyerek, gemileri yüzdürmeyerek, silah sevkiyatı yapmayarak, egemenlerin savaş planlarına taş koyabilirler. Barış ve kardeşlik eli uzatarak Filistin halkını zulümden kurtarabilirler. Bunu başaran işçiler tüm dünyada gerçek barış ve özgürlüğü hâkim kılmayı da başarabilirler. Egemenlerin, işçi ve emekçilerin en küçük talepleri karşısında büyük bir tahammülsüzlük göstermelerinin, işçilerin birliğini parçalamaya, örgütlenmelerini engellemeye, hakları için mücadelelerini şiddetle bastırmaya çalışmalarının nedeni budur.

İşçiler olarak ön yargılarımızı bir kenara bırakıp sorumluluk almaktan, adım atmaktan çekinmeyelim. Tek tek işçiler olmaktan çıkıp işçi sınıfı olarak birleşelim. Dünyamızı insanlığın gerçek yuvası haline getirmek, **gerçek barış ve özgürlüğü hâkim kılmak için kapitalizme karşı mücadelemizi birlikte büyütelim.** ■

Egemenlerin kendi çıkarları için sürdürdüğü emperyalist savaşlar gericici, yıkıcı, insanlık dışı savaşlardır. Bu savaşlarda bölge halkları din, dil, ırk temelinde bölünüyor, parçalanıyor, birbirine düşman ediliyor, güçsüz düşürülüyor, yüz binlerce işçi ve emekçi katlediliyor. Milyonlarca insan yerinden yurdundan ediliyor. Kentler yerle bir ediliyor. Dünya emekçileri derin acılar yaşarken, kazananlar her milletten kapitalist egemenler oluyor.

Savaş ve Biz İşçiler

■ Gebze'den bir grup işçi

Bizler metal ve petrokimya fabrikalarında çalışan işçileriz. Bugün dünyanın birçok bölgesinde savaşlar sürüyor. Ölen insanlar, yaralananlar, yakılan yıkılan kentler, ister uzağımızda isterse Suriye'de olduğu gibi yanı başımızda olsun hepsi için çok üzülmüyoruz. Şimdi de İsrail'in Filistin'de yürüttüğü savaş gündemimizde. Bazı arkadaşlarımız olan biteni "Yahudi-Müslüman düşmanlığı" olarak yorumluyor, sivillerin öldürülmesine, orantısız güç kullanılmasına tepki gösteriyor, marketlerden İsrail ürünlerinin alınmaması gerektiğini savunuyor. Kimileri de Arapların Türklere düşmanlık ettiğini, kendi davalarına sahip çıkmadığını, başlarına ne geliyorsa hak ettiklerini savunuyor.

İşçi arkadaşlarımızın neden böyle düşündüğünü biliyoruz. İşçiler olarak işyerlerinde, sendikalarda, mücadele örgütlerimizde bir araya gelmiş, kaynaşmış, birlik olmuş değiliz. Medyanın zehirli yalanları pek çok işçi ve emekçiyi etkiliyor. Türkiye'de egemenler biz işçilere iktidarın politikaları etrafında kenetlenmemiz gerektiğini söylüyorlar. Filistin'de katliam yapan İsrail devletiyle İsraili emekçileri aynı kefeye koymamızı istiyorlar. İsraili emekçilerin faşist Netanyahu hükümetinin baskılarına rağmen sokaklara çıkıp Filistinli kardeşlerinin katledilmesine karşı çıktığını söylemiyorlar. Meseleyi Müslüman-Yahudi savaşı olarak görmemiz için başta medya olmak üzere ellerindeki tüm araçları kullanarak her türlü kirli propandayı yapıyorlar. Peki, kendileri ne yapıyorlar? Mesela İsrail'e esip gürleyen iktidar İsrail'le ticari ve askeri ilişkilerini kesti mi? Ya da İsrail'e arka çıkan, savaş gemilerini gönderen İngiltere ve ABD'ye karşı durdu mu? Yaptıkları her şey lafta kaldı, adeta İsraili egemenlere "böyle tepkiye can kurban" dedirttiler. Savaşı kendi konumlarını, kendi etkinliklerini güçlendirmek için fırsat olarak görenlerden başka ne beklenebilir ki?

Avrupa'da, Amerika'da yüz binlerce insan Filistin halkıyla dayanışma eylemleri yaptı. Hatta bu ülkelerin iktidarları İsrail'i protesto eden gösterileri yasaklamalarına rağmen işçiler cesaretle meydanlara çıktılar ve "asil terörist İsrail'dir", "emperyalist savaşı durdurun" diye haykırdılar. Savaşta öldürülenlerin Müslüman mı yoksa Yahudi mi olduğuna bakmadan savaşa karşı çıktılar. Egemenlerin düşmanlaştırma, yapay temellerde kutuplaştırma politikalarına rağmen halkların kardeşliğini, işçilerin birliğini

savundular. Bu bize bir şey anlatmıyor mu?

Dünyanın neresinde olursa olsun, dili, dini, ırkı ne olursa olsun savaşlarda katledilen, yerinden yurdundan edilen, yoksulluğu büyüyen işçilerdir, emekçilerdir. Mesela dünyanın hangi bölgesinde savaş başlasa bir müddet sonra olumsuz sonuçlarıyla karşı karşıya kalıyoruz. Örneğin Libya'da savaş çıktığında Türkiye'deki fabrikalara verilen klima siparişleri iptal edilmişti, Ukrayna'da savaş başladığında aynı şekilde temizlik ürünleri siparişi iptal edilmişti, tahıl ürünleri pahalalmış, kimi ülkelerde açlık tehlikesi baş göstermişti. Çin ve Amerika arasında ticari anlaşmazlıklar olduğunda otomobil üretimi durmuştu. Tedarik sisteminin kopması ve siparişlerin iptal edilmesi nedeniyle fabrikamızda işten atılan işçiler oldu. Sözleşme yapılan işyerlerinde ücret zammı düşük tutuldu. Taşeronlaştırma daha da yaygın hale geldi. Yani savaşları biz çıkarmadığımız ve kendimizin savaş bölgesine çok uzak olduğumu düşündüğümüz halde işçiler olarak savaşın olumsuz etkilerini bizzat yaşadık.

İktidar sahipleri, patronlar savaşlardan güç devşirme, kârlarını arttırmaya bakıyorlar. Uluslararası anlaşmalar, toplantılar, ittifaklar yapıyorlar. Ticari, siyasi işbirliğini geliştiriyorlar. Bize düşman bellettikleri ülkelerle silah anlaşmaları yapıyorlar. Gemilerini, uçaklarını, hava sahalarını, askeri güçlerini birbirlerine kullandırıyorlar. Bütün savaşlar göstermiştir ki egemenler çıkarları için dünyayı yangın yerine çevirmekte tereddüt etmezler. Halklar arasında din, dil, ırk temelinde düşmanlıklar sokarlar. Kirli, haksız savaşlarda insanların ölmesinden hiçbir acı duymazlar. Demek ki asıl düşman bizi birbirimize karşı kışkırtanlar, yani işçileri bölenler, halklar arasında düşmanlık tohumları ekenlerdir. İşçilerin birliği ve halkların kardeşliği temelinde yan yana gelmek son derece hayatidir.

Bizler İsrail ve Filistin halklarının çıkarlarının ortak olduğunu düşünüyoruz. Egemenlerin kışkırtmaları olmasa din, dil, ırk ayrımlarının düşmanlığa, savaşlara neden olmayacağını biliyoruz. Bu savaşı yaratan, işçileri sömüren, halkları birbirine düşman eden sermaye sınıfından başkası değildir. Eğer savaşların nedenini, savaşlardan kimin çıkar sağladığını anlamaya çalışırsak bize kurulan tuzakları da boşa çıkarma şansımız olur. İşçilerin birliği ve halkların kardeşliği temelinde bir araya gelip adaletsizliklere, zulme birlikte karşı durursak egemenlerin dünyamızı felakete sürüklemesini de engelleriz. ■

Birileri Tasarruf mu Dedi?

■ İstanbul/Hadımköy'den bir metal işçisi

*Bir lokmaya bütün sabır,
Bir lokmaya bütün kahır,
Canlarını dişlerine takmış insanlar
Bir lokmaya.
Sabır dedik, kalbimize taş bastık
Kaldırımlar döşedik
Kalbimizin üzerinden geçtiler
Ağalar, efendiler*

Cahit Irgat

Sermaye sınıfı ve onların siyasi temsilcileri dillerinden tasarruf kelimesini düşürmezler. İşçi ve emekçilere sürekli tasarruf önerileri yaparlar. Tasarruf aslında kötü bir şey değildir, ziyan etmemek, fazlasını kenara ayırmak, tutumlu olmaktır. Ama en temel ihtiyaçlarını dahi karşılamakta zorlanan biz işçiler için tasarruf hayatımızdan kısmak anlamına gelmiş durumda.

İşçiye tasarruf tavsiyesi verenlere sormak lazım; günün en az 8-10 saatini çalışarak geçiren, bu kadar çalışma karşılığında aldığı ücret geçinmesine yetmediği için, ayın sonunu getiremediği için fazla mesaiye kalan işçi neyin tasarrufunu yapacak? Canını dişine takarak çalışan, asgari ücretle geçinebilmek için yemeğinden, kıyafetinden, ısınmasından, sosyal yaşamından feragat eden işçi, neyin tasarrufunu yapacak? Sağlık sorunları yaşamasına rağmen ücret kesintisi olmasın diye hasta şekilde işe gidiyorsa, işyerinde verilen yemeklerin bir kısmını evdeki çocuklarına götürüyorsa, dolmuş parası vermemek için 20-25 dakika daha fazla yürüyorsa, en ucuz ürünü alabilmek için market market dolaşıyorsa daha neyin tasarrufunu yapacak işçi? Bütün bunlar artık hayatımızdan kısmak demek olmuyor mu? Daha ne kadar "tasarruf" edelim?

Sermaye sahiplerine gelince, onlar için tasarruf üretim

sırasında maliyet olarak gördükleri her şeyden kısmak demektir. İşçi sağlığı ve iş güvenliği önlemlerini ihmal etmektir örneğin. İşçilerin çalışma saatlerini uzatmak, ücretlerini düşürmektir. Kendi kârlarını büyütme için işçiden, işçinin ücretinden, kıdem tazminatından, yemeğinden kısmaktır. Onlar için tasarruf, o her şeyden daha çok önemsedikleri kârlarını büyütme için insan aklının ve vicdanının kabul etmeyeceği her şeyi yapmaktır. Onların tasarruf dediği bizden çaldıklarıyla servet büyütme.

Bireysel olarak hayata tutunmaya çalışan milyonlarca işçi ve emekçi kendi sınıfının saflarında birleşip gücünün farkına varamadığı sürece, haklarını, hayatlarını sermaye sınıfının tasarrufuna bırakmış olurlar! İşçi ve emekçiler olarak tek çıkış yolumuz örgütlü hareket etmeyi öğrenmemizdir. Karşı karşıya kaldığımız saldırılarla baş edebilmemizin başka yolu yoktur. ■

Asıl Hesap Mutfakta Değil Sermaye Sınıfıyla Olmalı

■ Sancaktepe'den bir işçi

Türk-İş Ekim ayı için açlık sınırını 13 bin 683 lira, yoksulluk sınırını ise 43 bin 573 lira olarak açıkladı. Asgari ücret ise bu yılsonuna kadar 11 bin 402 lira. Asgari ücretle açlık sınırı arasındaki fark giderek açılıyor ve açılmaya da devam edecek. Bunun anlamı yoksulluğumuzun da sorunlarımızın da büyümesidir.

Okulların açılmasıyla birlikte, çocukların beslenme ihtiyacı mutfaktaki yangına odun taşıdı, yangını daha da büyüttü. Yapılan araştırmalara göre 2023'te bir beslenme çantasının sağlıklı gıda ile doldurulmasının maliyeti 2022 yılına göre yüzde 200 artmış durumda. Ama çocuğu olan her anne baba bu maliyetin gerçekte daha fazla arttığını yaşayarak görüyor. Gelişme çağındaki çocuklarımızın beslenme çantası, aileler üzerinde ağır bir yük haline geldi. Artık beslenme çantasına sağlıklı gıda koymayı değil bir şekilde çocuklarımızın karnını doyurabilmeyi düşünür olduk. Yenilebilir olsun, çocuğun karnı doysun yeter! Bunun için bile markette, pazarda ince hesaplar yaparak, bir muha-

sebeci gibi ölçüp biçerek alışveriş yapıyoruz. Birçok temel gıdadan vazgeçmek zorunda kalıyoruz. "Bunu almayayım bu hafta" diyoruz. Sürekli idare etmek zorunda kalıyoruz. Temel gıdalara ulaşmak, sağlıklı beslenmek, hele ki çocuklarımız için zorunlu ve insani bir ihtiyaçtır, haktır.

Bırakalım çocuklarımıza iyi bir gelecek sunmayı, aldığımız ücretle en temel ihtiyaçlarını dahi karşılayamıyorsa burada büyük bir sorun var demektir. Siyasi iktidar patronlar sınıfına sınırsız kaynak akıtırken gece gündüz alın teriyle çalışan emekçilerin çocuklarına bir öğün yemeği bile çok görüyorsa burada büyük bir sorun var demektir. Bu sorunlar ihtiyaçlarımızdan kısararak, ayağımızı iyice kısalmış yorganımıza göre uzatmaya çalışarak, her gün hesap kitap yaparak çözülemez. Asıl hesabı bize ve çocuklarımıza yoksulluğu reva görenlerle yapmalıyız. Çocuklarımızın çantasına sağlıklı gıda koymak isteyen anne ve babalar! Mutfakta hesap yapmanın sonu yok. Sermaye sınıfı ve iktidarla hesaplaşmamız gerekiyor. Ama bunun için önce biz işçilerin, emekçilerin birlik olması şart. ■

Çocuklarımızın Yurtlarda Can Güvenliği Yok

■ İstanbul'dan bir emekçi kadın

25 Ekimde Aydın'daki KYK yurdunda bozuk asansörün düşmesi sonucu 22 yaşındaki bir evladımız, Zeren Ertaş hayatını kaybetti. Bu faciayı duyunca duygudan duyguya savrulduk; üzüldük, öfkelenedik, kendi evlatlarımız için korktuk. Yurtta kalan öğrenciler asansörün bozuk olduğunu ve tamir edilmesi gerektiğini defalarca yetkililere iletmışler. CİMER'e şikâyetlerini yazmışlar. Ama yetkililer umursamamış, görmezden gelmişler. Ama bu umursamazlık Zeren'in ölümünden sonra da devam etti. Validen yurt görevlilerine kimse sorumluluk almadı. Kimisi daha da ileri gidip ölen evladımızı suçlamaya vardırıdı işi.

Bu faciadan sonra da çeşitli yurtlarda benzer asansör arızalarının çıktığını, öğrencilerin asansörde mahsur kaldığını duymaya devam ediyoruz. Ama tek bir yetkilinin istifa ettiğini duymadık. Bunun yerine olayı örtbas etmek, yurtların önünde, üniversite kampüslerinde, kent meydanlarında yapılan protestoları bastırmak için ellerinden geleni yapıyorlar.

İş cinayetlerinde, depremde, selde hep aynı tutumu görüyoruz. Patronlar maliyet olarak gördükleri için iş güvenliği önlemlerini almıyorlar ve iş cinayetlerine sebep oluyorlar. Sebep olduğu ölümlerin gerçekten bedelini ödeyen tek bir patron görmedik. Şimdiye kadar meydana gelen depremlerde on binlerce insanımız öldü, rant ve

kâr hırsıyla yapılan çürük binaların sorumluluğunu hiçbir devlet yetkilisi, kurumu almadı. Müteahhit firmalara göstermelik cezalar verildi. Sellerde yüzlerce insanımız dere yataklarının yapılaşmaya açılması yüzünden hayatını kaybetti ama dere yataklarına imar izni verenler, göz göre göre cinayete kapı aralayanlar sorumlu tutulmadı. Bunları yapmak yerine hesap verilmesini isteyenler, cinayetleri protesto edenler korkutulup sindirilmeye çalışıldı. İşte şimdi aynı şeyi yurtlarda yapıyorlar. Çocuklarımızı sindirmeye çalışıyorlar.

KYK yurtlarında asansörlerin bakımı ve tamiri yapılmıyor. Sağlıksız ve yetersiz yemekler veriliyor, şehir merkezine ve üniversiteye çok uzak alanlarda, dağ başlarında yapılan yurtlarda öğrenciler ulaşım sorunu yaşıyor. Işıkları yetersiz, güvenlik yetersiz, temizlik yetersiz... Ama yetkililere sorarsanız lüks otel konforunda yurtlar yaptıklarını iddia ediyorlar! Biz çocuklarımızı bin bir zorlukla üniversitelere gönderiyoruz. Ölsünler diye değil okusunlar diye! Çocuklarımızın can güvenliği sağlansın, sağlıklı ve yeterli beslensinler, barınma sorunları çözülsün istiyoruz. Ücretlerimizden fazlasıyla vergi kesiliyor, aldığımız her şeyin vergisini ödüyoruz. İktidar ve sermaye nemalansın diye değil toplumun ihtiyaçları karşılansın diye! Peki, bizim çocuklarımız yurtlarda barınamayacak mı? Bu gidişata bir dur demeyecek miyiz? ■

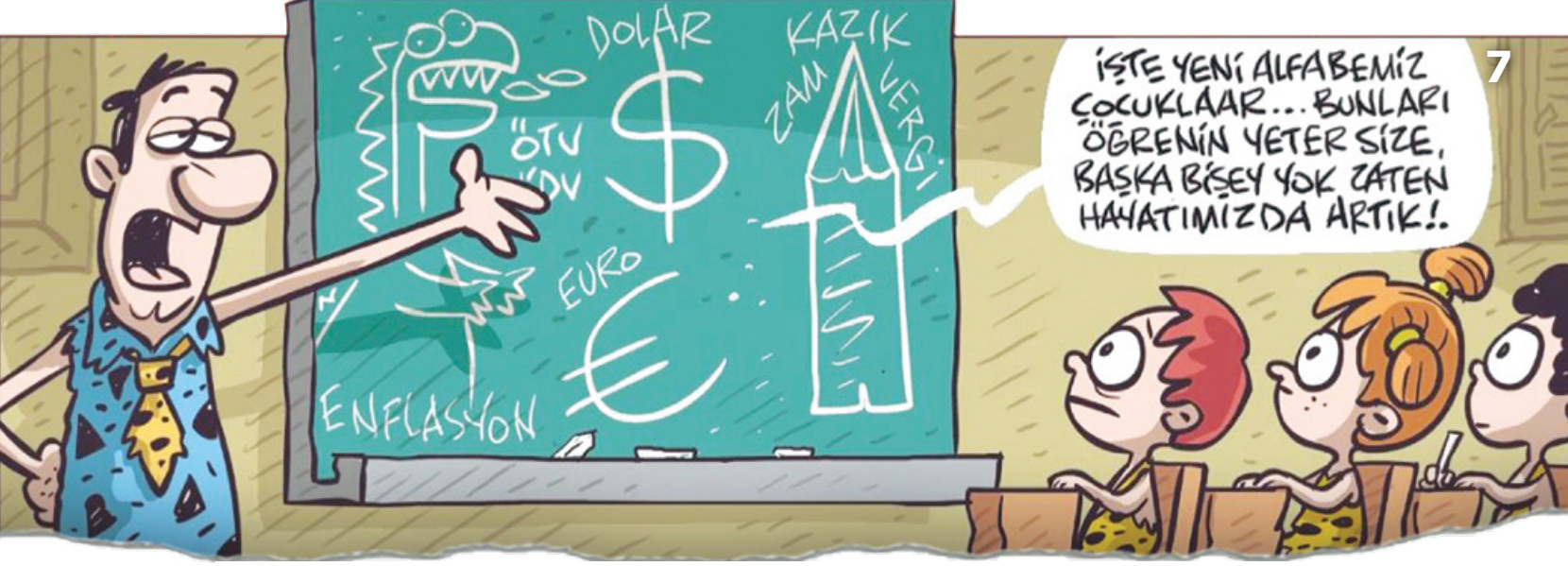
Dört İşçiye Bir Emekli mi?

■ Kocaeli'den bir işçi

EYT düzenlemesi gündeme geldiğinde medyada yapılan yorumlarda ve bizzat Çalışma Bakanının açıklamalarında işçi ve emekli dengesinin bozulacağı, bu durumun ekonomik dengeleri sarsacağı söylendi. EYT düzenlemesi yasalarsa emekli ücretlerinin ödenemeyeceği ve sosyal güvenlik açığının büyüyeceği iddia ediliyordu. Makul olanın "her dört çalışana bir emekli" olduğu, bu oranın emekliler lehine değişmesi durumunda ekonominin zora gireceği anlatılıyordu. Böylece bir yalan daha milyonlarca işçi ve emekçinin zihnine sokuluyordu.

Peki, gerçekten de işçiler ve emekliler arasında böyle bir denge olmalı mı yoksa bu iddia sermaye sınıfı ve siyasi iktidarın kafaları bulandıran bir uydurması mı?

Öncelikle Türkiye'de emekli maaşlarının çok düşük olduğunu söyleyelim. Neredeyse 9 milyon emekli Hazine katkısıyla birlikte 7500 lira maaş alıyor. İkincisi yıllarca emeklilik primini ödemiş, vergisini vermiş insanlardan söz ediyoruz. Yani emekliler zaten aldıkları emekli maaşını yıllarca parça parça ödemişler. Üçüncüsü Türkiye'de çalışabilir durumdaki işçilerin yalnızca yüzde 53'ü işgücüne katılıyor. Yaklaşık 9 milyon işsiz iş arıyor.

“Enflasyon Canavarı”nı Üzerimize Salan Kim?

■ Ankara’dan genç bir işçi

1980’lerde enflasyonun yükselmesi nedeniyle “enflasyon canavarı” tanımlaması herkesin ağızdaydı. Sanki iktidarın hiçbir sorumluluğu yokmuş da, ortada dizginlenemeyen bir canavar varmış gibi bu tanımla çok medya ve egemenler kullanırdı. Ama nedense bu canavar onları hiç rahatsız etmez, evlerden işyerlerine, çarşı pazardan okullara her yerde sadece işçilerin, emekçilerin dibinde bitiverirdi. Bugün de iktidar aynı şeyi yapıyor. Enflasyonun yükselmesine neden olan kendi politikaları değilmiş gibi davranıyor. “Enflasyonu dizginleyeceğiz” diyerek bize sabırlı olmamızı telkin ediyor.

Uluslararası kuruluşlara göre enflasyonun %85’i şirketlerin artan kârlarından kaynaklanıyor. Uzmanlar buna “kârların sürüklediği enflasyon” ismini takmışlar. Gerçek bu iken, Maliye Bakanı Mehmet Şimşek “enflasyonun sebebi ücretlerdeki artış” diyor. Açıkladıkları programlarla enflasyonu nasıl dizginleyeceklerini anlatıyor: Ücretlerimize düşük zam yaparak, bize kredi vermeyerek, temel ihtiyaçlarımızı bile almamızın önüne geçerek! Karışık cümleleri, süslü sözleri çıkarınca programlarının özü bu! Yani ücretlerimiz düşük diye çile çekiyoruz, onlar “daha çok çektireceğiz ama siz sabredin, dayanın” diyorlar, bunu da enflasyonla mücadele olarak yutturmak istiyorlar.

Uzmanlar ve uluslararası kurumlar enflasyonun asıl nedeninin aşırı şirket kârları olduğunu söylüyor. İşçilerin

ücretlerine yapılan zamlar enflasyonun gerisinde kalıyor. İktidarın politikalarının enflasyonu arttıracak biliniyor. Ama bu politikalar sermaye sınıfını ihya etmek amacıyla bile isteye uygulanıyor. Patronlar sattıkları ürünlere diledikleri gibi zam yapıyor, kârlarını büyütme zerre kadar taviz vermiyorlar. Ama işçi işgücüne dilediği gibi zam yapamıyor, işçilik ucuzluyor. O halde enflasyonun nedeni nasıl ücretlere yapılan zamlar oluyor?

Enflasyon işçi sınıfımız için sorundur, enflasyonla mücadele işçi sınıfımızın mücadelesinin konusudur. Yaşayıp görüyoruz, onların enflasyonla mücadeleden anladığı başka, bizim anladığımız başka. Çünkü enflasyon bizim için başka, sermaye sınıfı için başka sonuçlar doğuruyor. İktidar sene başında ve Temmuz ayında üzerimize yağdırdığı zam ve vergi sağanağıyla patronların yanında saf tuttuğunu, onların çıkarlarını koruyup kolladığını yeniden gösterdi. Bugün hem iktidarın bizi yoksullaştıran politikalarına hem de enflasyonla mücadele yalanlarına işçi sınıfı olarak güçlü bir tepki göstermek zorundayız. Bunun için ÜİD-DER’in “Sermayenin ve İktidarın Saldırılarına Birlikte Karşı Duralım” çağrısı son derece anlamlı ve önemli. Gelin bu mücadele çağrısını bulduğumuz her alanda güçlendirelim. Hayatımızı çekilmez kılan bu saldırılara karşı çaresiz olmadığımızı dosta düşmana gösterelim. ■

İş aramayanlar ise bir işe ihtiyaçları olmadığından değil eğitim, çocuk bakımı, ev içi işleri görme gibi gerekçelerle iş aramıyorlar. Yani bunların da büyük bir kısmı gerçekte işsiz kategorisine giriyor. Özetle bir taraftan milyonlarca işçinin işgücüne katılması engellenirken diğer taraftan işgücüne katılıp primlerini ödemiş, emeklilik yaşı gelmiş işçiler çalışanlara yük olmakla suçlanıyor! Bir de rakam uydurmuşlar, 4 çalışana 1 emekli diye! Kayıt dışılığın önüne geçmeyenler, emeklilerin sisteme yük olduğunu iddia ediyorlar. Sistemin zarar etmesi emeklilik hakkının gasp edilmesinin gerekçesi olamaz. Bu zararı veren emekliler değildir. Asıl bakmamız ve sorgulamamız gereken yer vergilerimizden ve primlerimizden oluşan dev-

let bütçesinin nerelere harcandığıdır. Emekliliği bir hak olarak görmeme anlayışıdır. Bütçeden en az pay alanlar zaten işçi ve emekçiler, emeklilerdir. Kaynakları patronlara aktaranların dengelerin bozulmasından bahsetmesi, “kaynak yok, çalışan yok ama emekli çok” demesi iki yüzlülüktür.

Bu yalanların amacı bellidir: toplumu aldatmak, iktidarın saldırılarının faturasını emeklilere kesmek, emekli maaşlarını düşük tutmak, böylelikle kamusal emeklilik sistemine saldırarak kazanılmış bir hakkı gasp etmek. Biz bugünün işçileri geleceğin emeklileriyiz. Çocuklarımız da geleceğin işçileri olacaklar. Geleceğimiz ve haklarımız için bu yalanlara karşı duralım. ■

Hayat Pahalılığına ve Eşitsizliğe

ABD’de Ford ve Stellantis işçileri kazandı, General Motors’da grev devam ediyor!

ABD’de Birleşik Otomotiv İşçileri Sendikası (UAW) üyesi metal işçilerinin “3 Büyükler” olarak adlandırılan General Motors, Ford ve Stellantis otomobil fabrikalarında başlattığı grevlerde Stellantis ve Ford ile geçici bir anlaşmaya varıldı. “Ayağa Kalk” adıyla başlayan ve ardına eklenen fabrikalar ve tesislerle 22 eyalete yayılan greve katılan işçi sayısı 45 bini aşmıştı. Büyük bir kararlılıkla dayanışmalarını ve mücadelelerini ören işçiler, birleşik ve kitlesel grevler sonucunda kazanım elde ettiler. Önce Ford patronlarına geri adım attıran işçiler, hemen ardından Stellantis patronlarına da taleplerinin bir kısmını kabul ettirmeyi başardılar. Otomotiv devlerinin %17’lik zam teklifini kabul etmeyerek grev silahını kuşanan metal işçileri, bir ayı aşan grevlerinin sonucunda 4 buçuk yıl için geçerli olacak sözleşmeyle net %25 oranında zam aldılar. Enflasyon farkıyla birlikte işçiler toplamda %33 oranında zam almayı başardılar. Ayrıca işçiler, kadrosuz işçilerin ücretlerinin ortalamasının çok altında kaldığına ve bunun giderek yaygınlaştığına dikkat çekerek geçici işçilerin ücretlerinin ortalama ücretlere çekilmesini talep ediyorlardı. Varılan anlaşmayla geçici işçiler, %165’in üzerinde zam alırken, yedek parça merkezlerindeki işçilerin ücretlerinde ise yüzde 76’lık bir artış olacak.

Hâlâ anlaşmaya yanaşmayan General Motors’da ise grevi genişletme kararı alan sendika, GM’nin Kuzey Amerika’daki en büyük tesisi olan Tennessee’deki Spring Hill

fabrikasında da grev başlatıldı. Teksas, Michigan, Missouri ve Tennessee’deki GM fabrikalarında hâlihazırda grevde olan 18 bin işçiye yaklaşık 4 bin işçi daha katıldı. General Motors patronlarını da anlaşma masasına oturtmaya kararlı işçiler, mücadelelerine devam ediyorlar.

Kanada’da denizyolu işçilerinin grevi

22 Ekim sabahı Kanada merkezli St. Lawrence Denizyolu işçileri iş bıraktı. İşverenle müzakerelerde anlaşmaya varılamaması üzerine greve giden yüzlerce işçi St. Lawrence Denizyolu üzerinde nakliyyeyi durdurdu. Mühendis, operatör, bakım çalışanı ve idari personelden oluşan Unifor üyesi grevci işçiler enflasyondan kaynaklanan geçmiş ücret kayıplarının karşılanmasını ve mevcut enflasyon oranının üzerinde bir ücret artışı talep ettiler.

Yaz boyu devam eden müzakerelerin durma noktasına gelmesiyle birlikte işçilerin yüzde 99 gibi büyük bir oy oranıyla greve “evet” demesi üzerine Unifor sendika yönetimi 18 Ekimde grev kararı aldı. Grevin başlamasıyla birlikte patron örgütleri Trudeau hükümetinden grevin yasaklanmasını talep etti, tehditler savurdu. Fakat liman işçileri grevi kararlılıkla sürdürdüler. Ana şirket Stellantis’te geçici anlaşma sağlanması ve greve ara verilmesi üzerine St. Lawrence işçileri de greve ara verdi.

Grev hakkının on yıllardır saldırı altında olduğu Kanada’da iktidara gelen tüm hükümetler sendikaları ve grevci işçileri tehdit olarak gördü. Geçtiğimiz yıllarda çıkarılan grev karşıtı yasalarla temizlik işçilerinden posta işçilerine emekçilerin mücadelesinin önü kesilmeye çalışıldı. “İşe dönüş yasası” adı altında grevleri yasaklama

İzlanda'da Karşı Grevler Devam Ediyor

yoluna giren Kanada hükümeti haklarını arayan işçileri zorla çalıştıracak yasaları devreye sokarak grev kırıcılık yapıyor. Temmuz ayında Kanada'nın Britanya Kolumbiyası limanlarında 7 binden fazla liman işçisinin grevini de Kanada İş Kanunu'nun grev karşıtı hükümleri kapsamında suç sayan hükümet ve patronlar, grevci işçilere yönelik saldırılarını arttırıyorlar. Ancak mücadeleci liman işçileri grev hakkına sahip çıktılar.

İzlanda'da emekçi kadınlardan tarihi grev

İzlanda'da on binlerce emekçi kadın şiddete, toplumsal cinsiyet ve ücret eşitsizliğine karşı iş durdurdu. Ülkenin dört bir yanından başkent Reykjavik'e akan kadınlar, 1975'ten bu yana kadınların gerçekleştirdiği ilk toplu iş bırakma eylemini tarihe yazdılar. 375 bin nüfuslu İzlanda'da yaklaşık 100 bin kişinin toplandığı Reykjavik şehir merkezinde 48 sene önce dile getirilen talepler yeniden yankılandı. 23 Ekimde gerçekleştirilen eylem boyunca okullar kapalı kaldı, toplu taşıma hizmeti verilmedi. İşgücünün kadın ağırlıklı olduğu okullar ve hastaneler durdu.

1975'te işyerlerinde cinsiyete dayalı ayrımcılığa ve şiddete karşı "eşit işe eşit ücret" talebiyle meydanlara inen emekçi kadınlar, kararlı mücadeleleriyle birçok hak elde etmişlerdi. Dönemin kadın nüfusunun yüzde 90'ı hem işte hem evde iş durdurarak büyük yankı uyandıran eylemlere imza atmıştı. Mücadeleyi yükselten emekçi kadınlar İzlanda hükümetini 1976'da cinsiyet ayrımı yapılmaksızın eşit hakları garanti eden bir yasa çıkarmak zorunda bıraktı. Ancak ilerleyen yıllarda yasaya rağmen

cinsiyetler arası ücret farkının devam ettiği İzlanda'da aynı talepler mücadeleci kadınlar tarafından yeniden yükseltiliyor. Temizlik ve çocuk bakımı gibi en düşük ücretli işler hâlâ çoğunlukla kadınlar tarafından, özellikle göçmen kadınlar tarafından yapılıyor. Birçok sektörde kadınlar erkeklerden yüzde 21 daha az kazanıyor ve kadınların yüzde 40'tan fazlası cinsiyet temelli şiddete uğradığını ifade ediyor. Emekçi kadınlar İzlanda'nın gördüğü en büyük protestolarından biri olan son eylemleriyle kazanılmış haklarına sahip çıkacaklarını, taleplerinde kararlı olduklarını gösteriyorlar.

Panama'da yaşam alanlarının yok edilmesine karşı kitlesel protesto düzenlendi

Panama'da hükümetin Kanadalı madencilik şirketiyle yaptığı yeni sözleşme, eğitim ve inşaat sendikaları öncülüğünde Panama şehri genelinde protesto edildi. Biyolojik çeşitliliğe sahip bir bölgede bakır madenciliği yapılmasıyla ilgili sözleşmesinin uzatılmasını öfkeyle karşılayan sendikalar ve binlerce emekçi 23 Ekimde başkent Panama'nın sokaklarını kapatarak hükümeti protesto etti, sözleşmenin iptal edilmesi çağrılarını yükseldi. Eğitim ve inşaat işçilerinin sendikaları, devam eden projenin başkentten 120 kilometre batısında bulunan ormanlık arazileri ve yeraltı sularını tehdit ettiğini ifade ederek yapılan sözleşmeye karşı mücadele çağrısında bulundu. "Sokaklarda kalacağız!" diyen sendikalar protestoların bitmediğini, yeni eylemler planlayarak hükümete geri adım attırana kadar mücadeleye devam edeceklerini belirtiyorlar. ■

Filistin Halkıyla Dayanışma Büyüyor: Emperyalist Savaşa Hayır!

İsrail'de faşist Netanyahu yönetimi 7 Ekimden bu yana Gazze'ye bombalar yağdırırken çoğu kadın ve çocuk 8 binden fazla Filistinli can verdi, binlercesi yaralandı. Gazze'yi abluka altına alan İsraili egemenler yakıt, elektrik ve insani yardımların Filistinli emekçi halka ulaşmasını engellemeye devam ediyor. Üçüncü Dünya Savaşının alevlerini harlayan, gerici, yıkıcı ve insanlık dışı bu savaş yürüten yağmacı emperyalist güçler, aynı zamanda gerçeklerin görülmesini engellemek için medya üzerinden tam bir karartma politikası izliyorlar. Filistin halkının uğradığı zulmü kabul etmeyenleri, bu katliama karşı çıkanları "terörist" diye yaftalıyorlar, protesto gösterilerini yasaklıyorlar. Filistin'i boğdukları gibi emekçilerin dayanışmasını da boğmak istiyorlar. Ancak tüm yasaklara rağmen dilleri, dinleri farklı yüz binlerce emekçi "Emperyalist Savaşa Hayır!" demek için, Filistinli kardeşleriyle dayanışmak için meydanlara çıkıyor.

ABD, Yunanistan, Fransa, Almanya, Güney Kore, İngiltere, Fas, Cezayir, Belçika, İspanya, Norveç, Avusturya, Şili, İran, Brezilya ve daha onlarca ülkede yüz binlerce işçi Filistinli emekçi kardeşleriyle sınıf dayanışmasını büyütüyor. Hem kendi ülkelerinin egemenlerine hem de emperyalistlere karşı "Emperyalist savaşa ve sömürüye hayır!" şiarıyla meydanlara çıkıyor.

İngiltere'de günlerdir yüz binlerce emekçi başta başkent Londra olmak üzere onlarca şehirde emperyalist savaşı protesto ediyor. Kitlesele protesto gösterileri devam ederken, Filistin sendikalarının dünya işçi sınıfına çağrısına bir yanıt olarak, Unite sendikasının da aralarında olduğu İngiltere'deki sendikalar dayanışma eylemi gerçekleştirdi. 26 Ekimde Glasgow'da farklı sektörlerden işçiler "İşçiler, Özgür Bir Filistin'i Destekliyor" diyerek İsrail'e askeri teçhizat üreten Instro Precision şirketinin önünde eylem gerçekleştirdiler. Fabrikanın iki girişini kapatan işçiler, faşist Netanyahu hükümetinin yanında olan ve askeri desteğini sunan İngiliz hükümetine tepkilerini dile getirdiler.

Belçika'da ise dört sendika ortak bir açıklama yaparak "Filistin'deki savaş için gönderilen askeri teçhizatı taşımayı reddediyoruz" dedi. Belçikalı işçiler de, Brüksel'de Avrupa Konseyi toplantısının yapıldığı 26 Ekimde binanın önünde bir araya geldiler. Bu katliama sessiz kalmayacaklarını ve İsrail'e desteğini sunan, savaşa ortak olan egemenlere öfkelerini haykırdılar. Yunanistan'da da

ABD'nin savaş uçaklarını ülkedeki üslere konuşlandırma planına karşı düzenlenen kitlesele eylemde emekçiler "Halkların kanlarının dökülmesinin parçası olmayacağız" pankartı taşıdılar. 30 Ekimde ise başkent Atina'da sendikaların çağrısıyla on binlerce emekçi bir araya geldi. Filistin'deki katliamın hemen durdurulmasını isteyen emekçiler "Filistin'e özgürlük", "Halkların katili emperyalizm" sloganlarını haykırdılar.

İsrail devletini protesto eden gösterilerin yasaklandığı ülkelerden biri de Fransa. Ancak Fransalı işçi ve emekçiler yasak tanımıyor, doğru ve meşru olanın peşinden gidiyor! Binlerce işçi sendikaların ve sol-sosyalist örgütlerin çağrısıyla "Katil İsrail, Suç Ortağı Macron" sloganları eşliğinde Paris, Lyon ve pek çok şehirde meydanlara çıkmaya devam ediyor.

İsrail devletinin zulmüne ve savaş çığırıklığına en anlamlı tepkilerden biri de İsrail'in içinden yükseliyor. İsraili işçi ve emekçiler gözaltı, tutuklamalar ve polis şiddetine rağmen Netanyahu hükümetine "savaşı durdur!" çağrısıyla protesto gösterileri düzenlediler. Savaşta yaralanan İsraililerin ailelerine hastane ziyareti düzenleyen İsrail Çevre Bakanına tepki gösteren aileler ve sağlık çalışanları ise "**Bu ülkeyi siz mahvettiniz. İlerlemenin önündeki en büyük engel sizsiniz. Defolun!**" diyerek tepkilerini gösterdiler. ABD'nin New York şehrinde ise günlerdir Filistin halkıyla dayanışma kampanyaları organize eden binlerce Yahudi, 28 Ekimde bir kez daha bir araya gelerek, İsrail devletinin kendilerini temsil etmediğini, Filistin halkına yapılan zulmü kabul etmediklerini haykırdı. İsrail devletine açıktan desteğini sunan ABD hükümeti ise protestocu Yahudileri gözaltına aldı.

Dünya meydanlarının dili kimlerin gerçekten barış istediğini de gösteriyor. Bir tarafta mide bulandırıcı bir ikiyüzlülükle sivillerin hayatını önemsediklerini iddia eden ama emperyalist çıkar hesapları yaparak katliamı onaylayan egemenler, diğer taraftaysa tüm kalbiyle, aklıyla ve vicdanıyla savaşı ve katliamı lanetleyen emekçiler... Tüm baskı ve karartmalara, yalanlara ve düşmanlaştırma politikalarına rağmen barış isteyen, savaşa karşı çıkan, halkların kardeşliğini savunan yüz binlerce emekçi insanlığın umududur. Halkların kardeşçe yaşadığı, insanın insanı sömürmediği, savaşı ve özgür bir yaşamın ancak işçilerin mücadelesiyle yaratılabileceğinin kanıtıdır. ■

İşçiler Mücadele Alanlarında: "Birleşe Birleşe Kazanacağız!"

Ekim ayında Türkiye'nin dört bir yanında artan enflasyon karşısında eriyen ücretlere, kötü çalışma koşullarına, sendikal baskılara yönelik eylemler sürerken İsrail devletinin Filistin halkına karşı 7 Ekimde başlattığı savaş da çeşitli eylemlerle protesto edildi. Üniversitelerde barınma, beslenme, ulaşım sorunları büyüyen öğrenciler de pek çok ilde eylem yaptılar.

Ataşehir Belediyesinde zorla emekli edilen 9 işçinin işe geri dönme talebiyle 2 Ekimde başlattığı direniş sürüyor. Agrobay Seracılık ve Trendyol işçilerinin direnişleriyle Corning Optik ve Sputnik Türkiye grevleri de devam ediyor.

Metal işkolunda işçi sendikaları ile metal patronlarının örgütü MESS arasında 2023-2025 Grup Toplu İş Sözleşmesi görüşmeleri devam ediyor. DİSK'e bağlı Birleşik Metal-İş Sendikasının örgütlü olduğu MESS'e bağlı işyerlerinde çalışan işçiler MESS'in düşük zam dayatmasına karşı mücadeleyi büyütüyorlar. Birleşik Metal-İş üyesi işçiler, 6 ve 13 Ekimde 1 saat iş durdurdular. Fabrika önlerinde, yemekhanelerde, çalışma alanlarında bir araya gelen işçiler slogan ve alkışlarla MESS'i protesto ettiler.

İstanbul Teknik Üniversitesi Geliştirme Vakfı Okulları öğretmenleri ise 13 Ekimde maaşlarının iyileştirilmesi talebiyle eylem yaptılar. Genel-İş'te örgütlü İzmir Büyükşehir Belediyesi şirketlerinden İZENERJİ işçileri toplu sözleşmeden doğan ikramiyelerinin ödenmemesi üzerine 17 ve 19 Ekimde iş bırakma eylemi yaptılar. 20 Ekimde Sağlık Bakanlığı önünde bir araya gelen 11 sağlık, emek ve meslek örgütü, iktidarın sağlık çalışanlarına yönelik şiddete karşı önlem almamasını protesto etti.

İstanbul Finans Merkezi, Bayraklı Şehir Hastanesi, Emlak Konut, Pendikspor Tesisleri inşaatlarında çalışan işçiler ödenmeyen ücretleri için eylemler yaptılar. İşçilerin mücadeleleri dört şantiyede de kazanımla sonuçlandı. Dersim'de Enerji-Sen üyesi FEDAŞ işçilerinin ücretlerinin yükseltilmesi ve çalışma koşullarının düzeltilmesi

talebiyle başlattıkları eylemler 73. gününde kazanımla sonuçlandı. İşçilerin talepleri kabul edilirken eylemler sırasında işten atılan işçiler de geri alınacak.

Üniversite öğrencileri Ekim ayının ilk haftasında yüzde 200'e varan yemekhane zamlarını protesto etmiş, bazıları gözaltına alınmıştı. 25 Ekim gecesi Aydın KYK yurdunda bozuk asansörün düşmesi sonucu 22 yaşındaki Zeren Ertaş'ın duvar boşluğu ile asansör kapısı arasına sıkışarak hayatını kaybetmesi bardağı taşıran son damla oldu. Onlarca ilde binlerce öğrenci ihmal ve umursamazlık yüzünden arkadaşlarının ölmesini ve yurtlarda yaşadıkları sorunları protesto etti. Sorumluların hesap vermesini, yemek, güvenlik ve ulaşım sorunlarının çözülmesini isteyen öğrencilerin tepkileri sürüyor.

Gebze Sendikalar Birliği, 4 Ekimde Gebze Kent Meydanında kıdem tazminatının gasp edilmek istenmesine, iktidarın ve sermayenin artan saldırılarına karşı eylem yaptı. İstanbul Emek, Barış ve Demokrasi Güçleri, sendikalar çeşitli eylem ve protestolar organize ederek İsrail'in Filistin halkına yönelik katliamını protesto ettiler. Eylemlerde İsrail'in saldırılarını meşru gören emperyalist devletlere öfke öne çıkarken emekçilere Filistin halkıyla dayanışma, siyasi iktidara ise İsrail egemenleriyle tüm diplomatik ve ticari ilişkilerin kesilmesi çağrısı yapıldı.

İstanbul İşçi Sendikaları Şubeler Platformu, 22 Ekimde siyasi iktidarın kıdem tazminatını ortadan kaldırmaya yönelik planlarını, vergi adaletsizliğini, Filistin'de yürüyen savaşı protesto etti. DİSK 5 Ekimde İzmir Konak Meydanında ve 21 Ekimde İstanbul Kartal'da "Gelirde Adalet Vergide Adalet" talebiyle eylemler gerçekleştirdi. Kartal Meydanındaki eyleme "Emperyalist Savaşlara Hayır! Filistin Halkıyla Dayanışmaya!" pankartıyla katılan ÜİDDER kortejinde yapılan konuşmalarda Filistin halkıyla dayanışma, emperyalist savaşlara ve ekonomik krize karşı birlikte mücadele vurgusu öne çıktı. ■

Kedersiz, Güvenle, Usulcacık Girebilmek İhtiyarlığa...

Ağaçlarla bezeli, çiçek kokularının, kuş cıvıltılarının, Atemiz havanın esintisiyle dertsiz, tasasız yürüyebildiğiniz büyük, çok büyük bir bahçe... Kuşakların birbiriyle kaynaştığı, bilgi ve deneyimlerin aktarıldığı, herkesin fiziksel olanaklarına ve becerilerine göre üretebildiği, beslenme, sağlık ihtiyaçlarının karşılandığı, şarkıların söylendiği, şiirlerin okunduğu, kültür ve sanat için alanların, spor salonlarının kurulduğu, daha sayamadığımız pek çok aktivitenin yapıldığı muazzam bir sosyal yaşam alanı... Düşünsenize, ihtiyarlığını kim böyle bir yerde geçirmek istemez ki? Kim ihtiyarlığa kedersiz, güvenle, emniyetle, usulcacık girmek istemez ki? Böyle bir yaşlılık tüm insanların hakkı değil mi?

Oysa yaş kemale ermeye başlayınca akıllarda hep aynı sorular, yüreklerde hep aynı korkular dolanıp durur: “Yaşlanınca geçinebilecek miyim? Çocuklarım bana bakacak mı? Sağlık sorunlarım olunca kim yardımcı olacak? Yalnız mı kalacağım?” Kimseye muhtaç olmadan ölmek için dua edilir. **Çok acı ki yaşamın son evresi olan yaşlılık işçi ve emekçiler için korkuyla beklenen ve çok zor geçen, eziyetli bir zamandır.** Çünkü kapitalist sistem işçileri gençliğinde posası çıkana kadar sömürüp işi bittiğinde de bir kenara atıyor. Bu sistemde yaşlılık hayatını çalışarak idame ettiren emekçiler için geçinememek, hastalık, yalnızlık, çaresizlik demektir, yani yaşamın çekilmez olması demektir.

Bugün Türkiye’de TÜİK verilerine göre yaşlı nüfusun yüzde 11’i çalışıyor. Ömürleri boyunca çalışıp didinmiş ve artık dinlenme vakti gelmiş insanlarımız temel ihtiyaçlarını karşılamak için yaşlı bedenlerinin kaldıramayacağı yükler altına giriyor, inşaatlarda, pazarlarda, hamallık, atık kâğıt toplayıcılığı gibi işler yaparak ömürlerinin son günlerini tüketiyorlar. Yüzde 70’i asgari ücretin altında maaş alan emekliler de sosyal güvencesi olmadığı için devletin 3 ayda bir 2348 lirayı layık gördüğü 65 yaş üstü insanlarımız da geçinemiyor, kapı kapı iş arıyorlar. Gencecik insanlarımız iş bulamadığı için atıl hale gelirken, yaşlıları çalışmak zorunda bırakan bu sistemin akla sığan bir yanı var mı?

Yoksulluk emekçileri derinden etkilerken yaşlı insanlarda bu daha yıkıcı sonuçlara neden oluyor. Yaş ilerledikçe organlar da eskiyor ve daha fazla bakıma ihtiyaç duyuyor. Yaşlıların daha dikkatli beslenmeleri, düzenli sağlık hizmeti almaları gerekiyor. Yaşamı destekleyecek ekstra araçlara ihtiyaç artıyor. Bazen özel bakım gerekti-

ren sağlık sorunları baş gösteriyor. Kamusal sağlık sisteminin çökertilmesi ve devletin sağlık hizmetlerinin çoğunu karşılamaması nedeniyle sağlık hizmetleri iyice pahalalanıyor. Bir taraftan geliri düşen ama ihtiyaçları artan yaşlılar zamanla kendilerini yük gibi hissetmeye başlıyorlar. Yaşlıların böyle hissetmesine neden olan da, onları toplumun sırtında bir yük gibi gören ve gösteren de işte bu sömürü sitemidir. Bu nedenle yaşlılık bizim sınıfımızın insanları için kederlidir.

Oysa toplumsal yaşam, hangi yaşta olursa olsun insanların sağlıklı olacağı, hayattan keyif alacağı ve topluma katkı sunacağı şekilde organize edilebilir. Yaşlı kuşakların deneyimlerini genç kuşaklara aktarması için hayatın her alanında yer almaya devam etmesi sağlanabilir. **Yaşlanmak hayattan kopmak demek olmamalıdır.** İnsan yaş alır, bedeni yaşlanır elbette ama bu onun bu hayata değer katamayacağı, yaşamaktan keyif alamayacağı anlamına gelmez. Öyle olsaydı işçi sınıfının kanı üzerinden dünya milyarderleri olan David Rockefeller 100. yaş gününde 200 yaşına kadar yaşamak istediğini söylemezdi. Ya da Türkiye burjuvazisinin simge isimlerinden Rahmi Koç 83 yaşında dünya turuna çıkmazdı.

Hayattan keyif alacak olanaklara ve sağlığa sadece zengin yaşlıların sahip olmaması, tüm yaşlılarımız için yurkarda tasvir ettiğimiz yaşam alanlarını kurmak imkânsız mı? Elbette değil. Fakat kapitalist egemenler kendileri için kârlı olmayan her şeyi bize imkânsız olarak algılatmak isterler. Düşünmemizi, sorgulamamızı ve talep etmemizi istemezler. Nüfusun giderek yaşlandığından, bunun devlete ve topluma yük oluşturduğundan şikâyet edip sigorta ve sağlık tekellerini ihya etmek için emekçileri yaşlılık sigortası yaptırmaya yönlendirirler. Yaşlıların ölümü beklediği özel bakım merkezlerini teşvik ederler.

Yaşlılık kişinin kendisi ve ailesi için hayatın katlanılmaz bir süreci olmak zorunda değil. Ama kapitalizm altında sadece yaşlıların değil tüm işçi ve emekçilerin yaşamı kahırlı. Bu düzende ne atıl sayılan yaşlılar, ne enerji dolu denilen gençler hak ettikleri muameleyi görüyorlar. O halde insana mutluluk ve huzur vermeyen bu düzenin sürüp gitmesinden bir çıkarımız olmadığını görmeliyiz. **Gelecek, korkuyla beklediğimiz değil yeni güzellikler getiren zamanlar olsun diye kapitalizme karşı birleşelim.** ■

Annelik Kursağımızda Kalmamızın, Bu Düzeni Değiştirelim!

“Çocuklar büyüdü, artık daha çok yiyorlar, ne yapacağımı bilmiyorum” diyor bir işçi anne. Çocuğunun iştahlı olması, yaptığı yemekleri yemesi normalde her anneyi sevindirir, değil mi? Ama bunu söyleyen annenin yüzünde, sesinde mutluluk değil endişe var. Çünkü daha çok yemek daha fazla masraf demek... Bir başka emekçi kadın, “pazardan aldığım peynir güzel çıktı, üç günde bitirdi çocuklar, bir daha o peynirden almayacağım” diyor. Diğer bir anne ise okulda veliler olarak birleşip öğretmenin verdiği beslenme listesine itiraz ettiklerini anlatıyor. İstenen meyve ve kuruyemişler çok pahalı olduğu için itiraz etmişler, yani çocukların sağlıklı büyümesi için gerekli olan şeylere...

Daha önce *İşçi Dayanışması* sayfalarında kapitalizm altında çocuklarımızı işçi sınıfının çocukları olarak yetiştirebilmenin önemi anlatıldı pek çok kez. İşçi ve emekçilerin yoksulluğa itildiği, ama aynı zamanda tüketimin kışkırtıldığı, çocukların ihtiyaçlarına ve yapay biçimde kışkırtılmış isteklerine yetişememe duygusunun annelerin ezdiği anlatıldı. Bugün ise bırakalım çocukların oyuncak, tablet, telefon gibi isteklerine yetişmesini, annelerin çocuklarının “fazla yemesini” sorun ettiğinden, sağlıklı beslenme listesine itiraz ettiğinden bahsediyoruz. Çocuklarımızın beslenme çantasına sağlıksız olduğunu bildiğimiz gıdaları kendi ellerimizle koyuyoruz, koymak zorunda kalıyoruz. Bir anne için ne kadar acı değil mi? Çocuklarımızın boğazından geçen lokmaları küçültmek zorunda kalınca annelik de adeta kursağımızda kalıyor.

Bu yaşadıklarımızın sorumlusu bizi düşük ücretlerle çalıştırıp alın terimiz üzerinden zenginliğine zenginlik katan sermaye sınıfıdır. Patronların hak gasplarının önünü açan ve yoksulluğumuzu büyüten politikaları hayata geçiren siyasi iktidardır. Sıra propagandaya gelince iktidar sahipleri anneliğin kutsallığından söz ediyorlar. Hatta kadına anne olmak dışında hiçbir “kariyeri” yakıştırmıyorlar! Ama aynı iktidar sahipleri nasıl bir yoksullukla boğuştuğumuzu, yaşadığımız çöküntüyü umursamıyorlar bile. Üç beş çocuk siparişi verip, “çocuğu veren Allah rızkını da verir” diyorlar ama rızkımıza bizzat kendileri el koyuyorlar. İşte bu düzenin adı kapitalizmdir. Kapitalizmin

tek kutsalı ise kârdır, paradır. İşçi çocukları da anneler de kapitalist egemenlerin umurlarında değildir, yeter ki işgücünü sömürebilsinler, yeter ki düzenleri devam etsin.

1800’lerde kapitalistler çocuk ve kadın emeğinin ne kadar kullanışlı ve ucuz olduğunu keşfettiler. Gözleri kâr hırsıyla o kadar dönmüştü ki 4 yaşındaki çocukları dahi çalıştırmaya başladılar. Mesela İngiltere’de işçi kadınlar küçük bebeklerini evde bırakıp işe gitmek zorundaydılar. O kadar uzun saatler çalışıyorlardı ki eve döndüklerinde dinlenmelerine fırsat kalsın diye bebeklerini afyonlu mama ile besliyorlardı. Afyon çocukların gelişimini engeliyor, küçücük çocuklar eciş bücüş görünüyordular. İşçi aileleri çocuklarını işe göndermek zorundaydılar, çünkü oradan gelecek üç kuruşa da muhtaçtılar. Bir anne için bunları yapmanın yarattığı yabancılaşmayı ve ruhsal çöküntüyü düşünabiliyor musunuz? O kadınlar sonunda birlik oldular, mücadele ederek daha yüksek ücret, çocukları için eğitim hakkı, kreş ve daha pek çok hak elde ettiler.

Bugün hiç birimiz küçücük çocuklarımızı çalıştırmayı aklımızın ucundan bile geçirmeyiz. Çocuklarımıza afyonlu mama da vermiyoruz elbette. Ama gelişen teknolojiyi, ürettiğimiz zenginlikleri düşündüğümüzde bize yaşatılanın 200 yıl öncekinden hiçbir farkı olmadığını görüyoruz. Geldiğimiz gelişkinlik düzeyiyle yaşadıklarımız arasındaki uçurum o kadar büyük ki! Fabrikada tam otomatik makinelerle, geçmişle kıyaslanamayacak hızda üretim yapıyor, patrona milyarlar kazandırıyor sonra da eve döndüğümüzde çocuğumuzun beslenmesi için istenen muza ya da bademe itiraz etmek zorunda kalıyoruz. Televizyonda 17 milyon ışık yılı uzaklıktaki galaksinin fotoğrafını çeken teleskopun haberini izliyor, sonra da üç günde biten peynire üzülmüyoruz. Peki, ne yapmalıyız, nereden başlamalıyız?

Beslenme listesi yerine, o listedeki meyve ve kuruyemişlerin bu denli pahalı olmasına itiraz etmeliyiz. **Yaşadıklarımızı çaresizce kabullenmek yerine İngiltere’deki kadınlar gibi değiştirmek için birlik olmalıyız.** Anneliği kursağımızda bırakan bu zulüm düzenine karşı mücadele etmeliyiz. Kendimiz için, çocuklarımız için doğru olan budur. ■

Sabırlı Olalım Ama Ne İçin ve Nasıl?

Tarih 10 Ağustos 2018. O yılın başında 3,7 lira olan dolar Ağustos ayına geldiğinde 5,7 liraya kadar çıkmış, resmi enflasyon yüzde 18 olmuştu. Doların hızla yükselmesi karşısında endişelenen emekçilere şunları söylüyordu Erdoğan: “Çeşitli kampanyalar sürdürülüyor. Bu kampanyalara kulak asmayın. **İnşallah sizlere sabır, gayret diliyorum. Çok çalışacağız, çok koşacağız. İnşallah 2023’e farklı gireceğiz**”

Bu konuşmanın yapılmasının üzerinden geçen beş yıl içinde yaşadıklarımızı bir düşünelim. “Maaşınızı dolarla mı alıyorsunuz?” diyen Berat Albayrak’tan “Ekonomi gözlerdeki ışıltıdır” diyen Nurettin Nebati’ye ve kredi faizlerini yükseltmekten söz ederken “başkasının parasıyla zenginlik olmaz” diyen Mehmet Şimşek’e kadar iktidar sözcülerinin neler söylediklerini hatırlayalım. Beş yıldır Erdoğan’dan bakanlara tüm iktidar sözcülerinden defalarca aynı şeyleri duyduk, duyuyoruz. Önce her şey yolundaymış gibi pembe tablolar çizdiler. Ekonominin uçuşa geçtiğini, Avrupa’nın bizi kıskandığını, sorunun ekonomik değil psikolojik olduğunu söylediler. Ancak **emekçilerin alım gücü hepten düşmeye başlayınca, enflasyonun önü alınamayınca bu sefer her şeyin düzeleceğini, sabırlı olmamız gerektiğini telkin etmeye başladılar.**

Peki “sabrederek” geçirdiğimiz 5 yılın sonunda geldiğimiz yer neresi? 2023’ün bitmesine iki ay var ve dolar 28 lira civarında seyrediyor. Eylül ayı resmi enflasyonu yüzde 61,5. Asgari ücret 11 bin 402 lira ama açlık sınırı 13 bin liranın üzerinde... Ev kiralari 10 bin liradan başlıyor. Fakat iktidar sözcüleri hâlâ bizden sabırlı olmamızı istiyorlar. Bu sefer de gelecek sene enflasyonun kalıcı olarak düşeceğini söylüyorlar. Sabreden tarafın biz olmamız gerektiğinden o kadar eminler ki düşük ücret dayatmasına karşı iş bırakan işçilerle konuşan AKP’li Belediye Başkanı Fatma Şahin de “iki yıl daha sabredin, enflasyon düşecek” diyordu mesela. İnsan sabır taşı olsa çatlar!

İnsanın en güzel erdemlerinden biri olan sabır iktidar sözcülerinin ağzında oyalamaya dönüşüyor. Sabırlı olmak, metanet göstermek iyi bir şeydir. Zorluklar karşısında yılmayarak sabır gösteren insan eninde sonunda amacına ulaşır. “Sabır acıdır, meyvesi tatlıdır” diye bir atasözümüz var mesela. Sabır gösteren insanın bunun

karşılığını alacağını anlatır. Ne var ki iktidar sahiplerinin, sermaye sınıfının bizden istediği sabırın sonucu hiç de öyle olmadı, olmuyor. Çünkü onların bizden istediği sabır edilgen bir şekilde beklememiz, ne yapıyorlarsa kabul etmemiz. Haksızlık, adaletsizlik karşısında susmamız, suçlarını, günahlarını, aç gözlülüklerini görmezden gelmemiz! Bu sabır değildir, böyle bir “sabırın” meyvesi tatlı değil acıdır, zehirlidir. Değiştirmemiz gereken bir şey karşısında gösterdiğimiz sabır artık erdem değil aptallık olur.

Nasrettin Hoca’ya atfedilen bir fıkraya vardır. Samana zam gelince eşeğine verdiği samanı azaltan Nasrettin Hoca, eşeğin ses çıkarmayıp çalışmaya devam etmesi üzerine yemini kıstıkça kısar. Ancak bir sabah eşeğin öldüğünü görünce şöyle der üzüntüyle: “Tüh, biraz daha dayansaydın sana aç karnına çalışmayı da öğretecektim.” Sesi çıkmayan eşeğin aç bırakılmaya gösterdiği sabır sonunda onu ölüme götürmüştür. Bizim de yaşadığımız şey aynı değil mi? Bedensel olarak hayatta olabiliriz ama her birimiz bir makine gibi çalışıp duran, mutsuz, yorgun insanlara dönüşmedik mi? Çalışmaktan, geçim derdinden, çocukların ihtiyaçlarını düşünmekten kafasını kaldırıp yaşamın güzelliklerinin farkına varanımız mı var? Farkına varsak da tadını çıkarabilecek olanaklarımız mı var?

Elbette hepten sessiz değiliz ama işçi sınıfı olarak birliğimiz zayıf olduğu için anlamlı ve güçlü bir ses çıkaramıyoruz. Bundan cesaret alan iktidar bize kestiği ekonomik yıkımın faturasını kabarttıkça kabartıyor. Vergi zamları, fahiş fiyat artışları, düşük ücret dayatması iyice boğazımızı sıkıya başladı. Üstelik bize “aç karnına çalışmayı öğretmeye” niyetli iktidar, Orta Vadeli Program’la yeni saldırılara hazırlanıyor. Esnek çalıştırma, kıdem tazminatının gasp edilmesi, kamusal emeklilik sisteminin yok edilmesi bu saldırılardan birkaçı... Bu saldırılara sabır gösterilebilir mi? Bugün çektiğimiz kahr yetmezmiş gibi yarınımızın da karartılmasına sessiz mi kalalım?

Haksızlığa, adaletsizliğe karşı mücadelede gösterilen sabır işçilerin birliğini büyütür, güçlendirir. Gelin, işçi arkadaşımızı bilinçlendirmeye çalışırken sabırlı olalım. Sendikalaşırken, örgütlenirken, öğrenirken ve öğretirken sabırlı olalım. Haksızlığa uğrarken ve soyulurken değil. ■

Savaşa Gitmemiz Buyruldu

- Bir Asker Türküsü

Savaşa gitmemiz buyruldu
 "Toprak için aslanlar gibi dövüşün" diyerek
 Toprak için!
 Ama kimin toprağı?
 Söylenmedi bu
 Derebeyinin toprağı olsa gerek!
 Savaşa gitmemiz buyruldu
 "Özgürlük adına" diyerek
 Özgürlük adına!
 Ama kimin özgürlüğü?
 Söylenmedi bu
 Halkın özgürlüğü olmasa gerek!
 Savaşa gitmemiz buyruldu
 "Bizden" dendi, "yardım bekliyor müttefik uluslar"
 Ama en önemli şey unutuldu:
 Kimin cebine girecek banknotlar?
 Savaş kimisi için hayatla ödenen bir fatura
 Milyonluk kazançtır kimisine
 Çocuklar, daha ne kadar
 Katlanacağız bu ağır işkenceye?

Demyan BEDNİY

İsimsiz Şiirlerden...

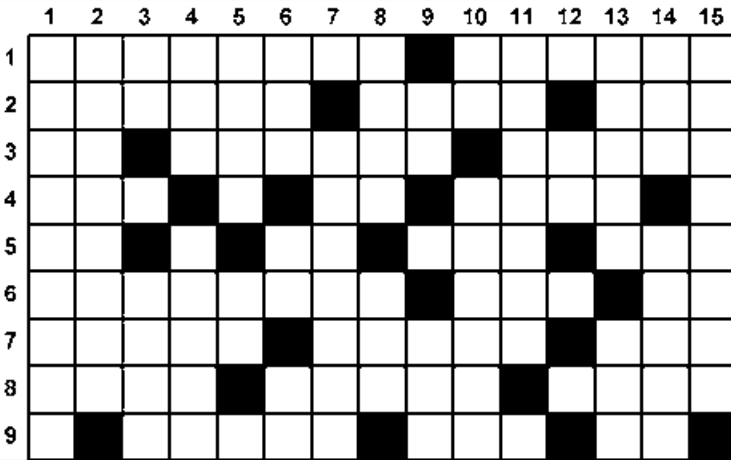
Sevgilim,
 başlar önde, gözler alabildiğine açık,
 yanan şehirlerin kızılıtsı,
 çiğnenen ekinler
 ve bitmez tükenmez ayak sesleri:
 gidiliyor.

Ve insanlar katlediliyor:
 ağaçlardan ve danalardan
 daha rahat
 daha kolay
 daha çok.

Sevgilim,
 bu ayak sesleri, bu katliamda
 hürriyetimi, ekmeğimi ve seni kaybettiğim oldu,
 fakat açlığın, karanlığın ve çığlıkların içinden
 güneşli elleriyle kapımızı çalacak olan
 gelecek günlere güvenimi kaybetmedim hiçbir zaman...

Nâzım Hikmet, İstanbul Hapishanesi

İşçinin Bulmacası

Soldan Sağa

- Batı Asya, Mısır ve Türkiye'yi içine alan, emperyalist paylaşım savaşlarına sahne olan kıtalararası bölge. Gider.
- Bir şeyi tanıtmak, beğendirmek ve böylelikle sürümünü sağlamak için denenen her türlü yol. Bir satış yerinde satışa hazır bulundurulan malların tümü; yığılım, istif. Arınmış, soyutlanmış olan.
- Tasa kelimesinin sessizleri. Ayak direyen. Birinin ardından gelip onun yerine geçen kimse, halef.
- Avrupa Ekonomik Topluluğu kısaltması. Altının simgesi. Bir görev, bir iş için kendini ileri süren veya başkaları tarafından ileri sürülen kimse.
- Deponun sessizleri. Genişlik. Arapçada ben. Altın için kullanılan ağırlık ölçüsü birimi.
- Sürekli itmek. Komut kelimesinin sessizleri. Tek tırnaklı bir hayvan, beygir.

- Gecikme. Ceza ile ilgili. Ansızın.
- Amaç. Telli bir çalgı. İşçilere çalıştıkları yerde verilen tatil.
- Bir şeyin olmasına çok az kalmak. Nâzım Hikmet'in soyadı. Rüzgâr ve yağmurun etki yapamadığı gizli, kuytu yer.

Yukardan Aşağıya

- Turgut Özal iktidarının sınıfsal ayrımları gizlemek için uydurduğu, sözde işçi ve emekçileri tarif eden tabir.
- Almaç, ahize, alıcı.
- Takımın kısaltması. Lokman ruhu.
- Bir erkek ismi. İlgî.
- Müzik temposuna uyularak yapılan ve estetik değer taşıyan düzenli vücut hareketleri. Rütbesiz asker.
- Kalça kemiği. İlaç. Galyumun simgesi.
- Küçük tane.
- Akılcı. Engel.
- "Atıl"ın ortası. İnce perde veya örtü.
- Molibdenin simgesi. Türkiye'nin başkenti.
- Akademik çalışmalar yapan bilimsel kurum.
- Eski Mısır'da güneş tanrısı.
- Elektrik dalgalarıyla düzenli olarak yayın yapan istasyon ve bu istasyonun programlarını düzenlemekle görevli kuruluş. Alt ve üst çenenin iki yanında beşer tane bulunan ve yiyecekleri öğütmeye yarayan dişlerin ortak adı.
- Saf. Bir alay işareti.
- On yıllardır İsrail'in saldırılarına maruz kalan, toprakları gasp edilen ve açık hava hapishanesine çevrilen ülke.

Önceki Bulmacanın Çözümü

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1	K	A	R	S	I	D	U	R	A	L	I	M	O	F	
2	O	R	A	R	A	I	L	I	S	I	K	U			
3	N	A	S	A	R	A	Y	R	I	S	U	K			
4	T	T	B	B	R	A	M	A	K	A	H	U			
5	A	K	E	R	I	K	İ	Ç	A	V	U	Ş			
6	M	E	S	S	L	A	M	S	I	R	A	T			
7	İ	S	A	M	E	D	E	N	İ	A	R	M			
8	N	İ	M	E	T	A	S	S	E	K	E	N	A		
9	E	N	İ	K	İ	Ş	T	E	V	A	L	E			

Neyi Bildirir Sayılar?

*sayılar bebelerin kundakları
sayılar tabutları şehirlerin
öldürülmüş*

öldürülebilecek olan

*sayılar yaklaşan bir şeyleri bildirir
sayılar bildirir uzaklaşan bir şeyleri*

Sayıların/rakamların “dili soğuktur” denilir. Yaşamımızı kolaylaştırdıkları gibi duygu ve düşünceleri salt birer veriye dönüştüren, eğer dikkatli bakılırsa hakikati çırılçıplak sergileyen yanları da vardır. Yaşamını ve tüm yeteneklerini işçi sınıfının sömürüye ve zorbalığa karşı mücadelesine adayan Nâzım Hikmet, **Neyi Bildirir Sayılar** şiirinde sayıların dilinden bahsediyordu... Birinci ve İkinci Dünya Savaşlarının fiili olarak toplam 10 yıl sürdüğünü ve bu 10 yıldan geriye **“54 milyon ölü, 49 milyon sakat”** kaldığını yazıyordu. 54 milyon ölü! Bir çırpıda çıkıveriyor insanın ağzından değil mi? Oysa 54 milyonun her birinin aileleri ve dostlarıyla, yaşadıklarıyla, yaşayamadıklarıyla, acıları, sevinçleri ve umutlarıyla birer insan olduğunu düşündüğümüzde ne kadar büyük bir trajediyle karşı karşıya kaldığımızı anlıyoruz. Gözlerini kâr hırsı bürümüş egemenler, bu iki savaşla dünyayı bir alev topuna çevirmiş, taş üstünde taş bırakmamıştı. Yıkımın faturasını ise bu savaşlardan hiçbir çıkarı olmayan dünya işçi ve emekçileri ödemişti, kimi hayatını, kimi kolunu bacağını, yerini yurdunu, kimi sevdiklerini kaybederek. Ancak ne çare, Nâzım’ın “aynı memleketliler” dediği milyonlarca insan bir istatistikten fazlası değildi egemenler için!

Bu iki savaşın ardından sermaye sınıfının sözcüleri yıllarca korkunç savaşların bir daha asla yaşanmayacağını, yaşananlardan gerekli dersleri çıkardıklarını vaaz edip durdular. Peki, sonuç ne oldu? Sadece son 25 yıla baktığımızda dünyanın çeşitli coğrafyalarında egemenlerin yeniden ve yeniden kozlarını paylaştığını görüyoruz. Balkanlar’dan Ortadoğu’ya, Pasifik’ten Afrika’ya kadar dört bir yanda emekçi kitleler acı çekiyor, kan ve gözyaşı döküyor. Son olarak Filistin’de yaşananları düşünelim. Haftalardır İsrail tarafından bombalanan Filistin’de 10 bine yakın insan katledildi. Bu insanların çoğunluğu kadın ve çocuktu. Gazze’deki Milli Eğitim Bakanlığı, yıl boyunca eğitime ara verildiğini çünkü öğrencilerin ezici çoğunluğunun hayatını kaybettiğini duyurdu. Ancak

daha düne kadar gülen, oynayan, okula giden bu çocuklar birer sayıdan fazlası değil egemenler için!

“Yeryüzünde yuvarlak hesap ve şimdilik 2,5 milyarız. Yüzde 80’imiz aç” diyordu 1962 yılında yazdığı şiirinde Nâzım Hikmet. Ne değişti bu satırların yazılmasından bu yana? Yıl 2023 oldu, 1 milyar aç insan var dünyamızda. Çünkü toplumun ezici çoğunluğunu mülksüzleştirme ve aç bırakma pahasına bir avuç sermaye sahibini ihya eden sömürü düzeni hükümünü icra ediyor. Şiirinde 2 avcı uçağını sofraya koymayı teklif ediyor Nâzım Hikmet ve **“40 milyon insan doyasıya yer içer/40 milyon kediye de artar ekmekten etten”** diye de ekliyor. Bugün dünyada savaşa yaklaşık 2,25 trilyon dolar kaynak ayrılırken 500 bin bilim insanı savaş sanayisinde daha yıkıcı ölüm makineleri üretilebilmesi için çalışıyor. Öte yandan dünyanın en zengin yeraltı ve yerüstü kaynaklarına sahip Afrika’da 14 milyondan fazla insan ağır açlık çekiyor, Haiti’de anneler çocuklarına açlıklarını bastırabilmeleri için çamurdan “kurabiyeler” veriyor.

Sayıların yüzü soğuktur, sayılar gerçekliği anlatma konusunda yetersizdir. Gerçekliği görebilmenin yolu olup bitenlere sınıfımızın perspektifinden bakmamızdan geçiyor. Savaşlarda, göç yollarında, depremlerde, sellerde, iş cinayetlerinde ya da açlıktan, basit hastalıklardan ölenler bizim sınıfımızın insanlarıdır. Sermaye sahiplerinin emek sömürüsü üzerinden çoğalttıkları sınırlara da yaşamdan koparılan sınıf kardeşlerimize de salt bir sayı olarak bakmayalım. Yaşanan insanın alçaltılmasıdır, değersizleştirilmesidir ve buna sadece örgütlü işçi sınıfı son verebilir. Nâzım Hikmet’in dizelerinde bahsettiği dünyayı ancak işçi sınıfı kurabilir.

*atomlu atomsuz silahsızlansak bütün iklimlerde
ve insanca işlesek yeryüzü nimetlerini
çoğaltsak onları dörtte bir
kazırdık açlığın kökünü üç ayda
dişlerimiz dökülmez olur
kanamaz dişetlerimiz
hele çocuklarımız
keder silinir gözlerinden
eğri büğrü bacakları doğrular
iner şiş karınları ■*